

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

NU^DZ NÁRODNÍ ÚSTAV
DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

REFORMA PÉČE
O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Zpráva o plnění Národního akčního plánu prevence sebevražd 2020-2030 (NAPPS) za období 2020-2024

Opatření číslo/Popis opatření NAPPS ¹	Gesce	Termín plnění / Stav plnění (Iniciováno, Splněno, Neplněno)	Způsob plnění (průběh ne/realizace aktivit)	Indikátor splnění dle NAPPS / Výstupy realizace aktivit (čeho se realizací dosáhlo, plnění indikátoru)	Rozpočet dle NAPPS / Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit
<u>Číslo opatření a popis:</u> 1.1.1: Analýza vlivu způsobu výdeje léčiv obsahujících paracetamol	<u>Gesce:</u> MZD NUDZ TIS SÚKL	<u>Termín plnění:</u> 12/2020 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>SÚKL, TIS:</u> V roce 2022 byl litevskou agenturou lékovým agenturám v EU zaslán dotazník zaměřený na zkušenosti s předávkováním léčiv obsahujícími paracetamol a lékovou politiku vztahující se na tato léčiva (omezení prodeje, velikosti balení apod.). Odpovědělo 22 států. Paracetamol je prodáván mimo lékárny ve 12 státech (včetně NO a IS), prodej je omezen zejména na sílu a velikost balení, konkrétní omezení se v jednotlivých státech liší. Prodej pouze v lékárnách je uskutečňován v 10 státech. Kromě 2 států mají všechny ostatní hlášené případy předávkování, zdroj paracetamolu však není uveden. Dále SÚKL analyzoval hlášení o případech předávkování od TIS. Hlášení od TIS ukazují na výrazně častější případy předávkování paracetamolu, než je hlášeno SÚKL jako podezření na nežádoucí účinek. Za 2 roky (2020-2021) celkem 931 hlášení předávkování, z toho bylo 518	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Zpráva z analýzy a vyplývající návrh regulačního opatření SÚKL ke způsobu výdeje léčiv s obsahem paracetamolu na základě dat TIS a hlášení od zdravotnických pracovníků <u>Výstupy realizace aktivit:</u> Realizována analýza.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 300 000 Kč z kapitoly MZD <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> Bez dopadu na rozpočet

¹ Seznam použitých zkratk ve zprávě o plnění Národního akčního plánu prevence sebevražd 2020-2030 (NAPPS) za období 2020-2024 je na konci dokumentu

			sebevražedných pokusů. Vzhledem k tomu, že v hlášeních není uvedeno, kde si pacient paracetamol opatřil, nelze jen na počtech případů dělat závěr o významu prodeje paracetamolu mimo lékárny. Dle informací od TIS je velmi obtížné získat validní informaci, kde byl paracetamol použit při sebevražedném pokusu pořízen. Ve většině případů bývají uváděny „domácí zásoby“. SÚKL nadále spolupracuje s TIS ohledně vyhodnocení dat za následující roky, zároveň byla domluvena snaha o maximální možné úsilí při zjišťování původu paracetamolu použitého pro sebevražedné pokusy.		
<u>Číslo opatření a popis:</u> 1.2.1: Analýza dat Toxikologické informační služby (TIS) ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví týkající se záměrných otrav se sebevražedným úmyslem a ustanovení pravidelného poskytování dat a výstupu z analýz pro potřeby	<u>Gesce:</u> NUDZ TIS	<u>Termín plnění:</u> od 1/2022 průběžně do 12/2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> V roce 2024 proběhla analýza dat TIS ve spolupráci TIS a NUDZ a výsledky byly publikovány v publikaci Hledání světla v temnotě – souhrnná zpráva o sebevražedném jednání a prevenci v ČR za období 2022/2023. Dále bylo dokončeno předání dat TIS a SÚKL o hlášeních / konzultacích intoxikace paracetamolem na TIS za roky 2020 a 2021 a SÚKL bude dále jednat s TIS o možnostech analýzy a interpretace těchto dat, z toho budou odvozeny případné další kroky.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Pravidelné výroční publikace založené na analýzách dat TIS. Nastavení sdílení dat a analytických výstupů mezi TIS a SÚKL. <u>Výstupy realizace aktivit:</u> Nastaveno sdílení dat a analytických výstupů mezi TIS a SÚKL a zpracování do výroční publikace Hledání světla v temnotě – souhrnná zpráva o sebevražedném jednání a prevenci v ČR za období 2022/2023 viz https://MZD.gov.cz/wp-content/uploads/2024/07/So	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 300 000 Kč z kapitoly MZD <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>NUDZ:</u> Bez dopadu na rozpočet

Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL)				uhrnna-zprava-o-sebevrazednem-jednani.pdf	
<u>Číslo opatření a popis:</u> 1.2.2: Analýza dat SŽDC o sebevraždách na železnici s cílem identifikace hot spotů, míst, kde se nejčastěji dějí sebevraždy.	<u>Gesce:</u> NUDZ SŽDC	<u>Termín plnění:</u> 12/2020 <u>Stav plnění:</u> Splněno (12/2020)	<u>Způsob plnění:</u> <u>SŽDC a NUDZ:</u> Analýza hot spotů byla realizována v rámci opatření 1.2.2. V roce 2022 byla iniciována jednání mezi SŽDC, NUDZ a MD (která pokračují také v roce 2023). Na této platformě byly vytipovávány SŽDC hot spoty a připravována realizace dalších opatření. V intencích zapojení všech klíčových aktérů MD oslovilo k součinnosti odborné pracoviště ČD, a to zejména v souvislosti s problematikou vyšetřování incidentů specialisty ČD. Dále je řešena zejména problematika prevence a postupu zaměstnanců ČD v koordinaci s IZS a SŽDC včetně péče o zaměstnance – strojvedoucích, vlakových čet a obslužného personálu v rámci debriefingu po události apod. Jednání probíhají kontinuálně, MD jako ÚSÚ v rámci koordinační role připravuje další báze spolupráce. V roce 2022 byl dále připravován obsah školení a modely/nástroje komunikace	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Publikace analýzy dat o sebevraždách na železnici identifikující hot spoty <u>Výstupy realizace aktivit:</u> Existuje analýza hot spotů NUDZ jako podklad pro další jednání o vhodných opatřeních na železnici. SŽDC sbírá data o sražených osobách na železnici. Bylo dosaženo shody na tom, že publikace těchto citlivých dat není žádoucí.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> Bez dopadu na rozpočet <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>SŽDC:</u> Bez dopadu na rozpočet

			uvnitř/vně – v rámci správce infrastruktury, dopravce i cestující veřejnosti. V rámci projektu JA ImpleMENTAL, jehož se účastnilo MZ a NUDZ, se na podzim roku 2022 konal mezinárodní workshop zaměřený na možnosti prevence sebevražd na železnici, na němž byl přítomen také zástupce SŽDC.		
Číslo opatření a popis: 1.3.1: Pilotní projekt intervence na tzv. hot spotech, místech, kde jsou nejčastěji páčány sebevraždy. Tato intervence bude založena zejména na omezení přístupu k lokalitě, zvýšení pravděpodobnosti zásahu a motivování k vyhledání pomoci.	Gesce: MD NUDZ SŽDC	Termín plnění: Průběžně do 12/2030 Stav plnění: Iniciováno	Způsob plnění: SŽDC: Analýza hot spotů a na to navázané návrhy opatření zejména preventivní cílené, jak v místě, tak obecně působící na společnost. Sražené osoby v kolejišti se rozdělují podle motivace, jsou na to navázána odlišná opatření: - osoby se sebevražednými úmysly, - osoby sražené z nepozornosti: přechod kolejí na zakázaném místě, usnutí na kolejích a jiné. Realizace ATP anti-trespass panelů (dále jen „ATP“) v místech zakazujících vstup do kolejiště např. Adamov, Blansko, Brno, Praha. Preventivní programy pro školní mládež a studenty: Vlak nezastavíš!, To nedáš!, Preventivní vlak – spolupráce s dalšími odbory SŽDC (Personální, HZS SŽDC – hasiči, odbor traťového hospodářství).	Indikátor splnění dle NAPPS: Realizace pilotního projektu na třech lokacích, zpráva z projektu, doporučení pro další implementaci této praxe Výstupy realizace aktivit:	Rozpočet dle NAPPS: 40 000 000 Kč z kapitoly MD Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit: SŽDC: Bez dopadu na rozpočet

			Regionální manažeři odbor bezpečnosti a krizového řízení SŽDC přednášejí ve školách na téma Bezpečnost na železnici! Přednášky probíhají také v infostánku SŽDC na Hlavním nádraží v Praze. V roce 2024 proběhla celorepubliková bezpečnostní kampaň "Možná nepřišel pozorovat vlaky, možná jen nevidí světlo na konci tunelu". Prezentována byla na sociálních sítích, a mezi 15.7. – 31.8. 2024 především na reklamních plochách na nádražích po celém Česku. Správa železnic zajišťovala také PR podporu kampaně, jejímž výsledkem je kromě jiného i článek „<i>I otázka na to, kolik je hodin, může někomu zachránit život. Jak pomoci lidem uvažujícím nad sebevraždou?</i>“, dostupné z www.hexfomo.cz. Podle dat organizace Cesta z krize, která provozuje Linku první psychické pomoci, přispěla měsíční kampaň na nádražích k nárůstu hovorů od lidí hledajících pomoc a na linku se začali obracet i ti, kteří dříve o této možnosti nevěděli. V roce 2024 SŽDC šířilo zásady z již existujícího mediálního manuálu mezi novináře. Směrem k veřejnosti proběhla analýza již fungující tuzemské i zahraniční osvětové kampaně. Zaměstnanci SŽDC se zúčastnili několika odborných setkání, aby v následujícím období dokázali psychické zdraví komunikačně pojmut se znalostí		
--	--	--	---	--	--

			skutečných lidských příběhů, bez zjednodušování, ohleduplně a účinně.		
<u>Číslo opatření a popis:</u> 1.4.1: Vytvoření jednotného manuálu bezpečného prostředí pro oddělení akutní psychiatrické péče, jehož součástí budou obrazové ukázky a příklady různých řešení a konkrétních realizací v ČR i zahraničí.	<u>Gesce:</u> MZD NUDZ	<u>Termín plnění:</u> 12/2021 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>MZD, NUDZ:</u> Existuje Příloha standardu akutní lůžkové psychiatrické péče, která postihuje také otázky bezpečnosti, avšak bez obrazových ukázek a příkladů různých řešení a realizací. Do budoucna je tedy žádoucí dopracování materiálu do komplexnější podoby s praktickými ukázkami a jeho šíření prostřednictvím setkání manažerů sledování kvality a bezpečí poskytování zdravotní péče a jiných klíčových pracovníků relevantních služeb. MZD zahájilo 1. 9. 2024 realizaci projektu Rozvoj akutní psychiatrické péče. V rámci tohoto projektu bude provedena revize standardu akutní psychiatrické péče a jeho přílohy.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Existence manuálu bezpečného prostředí. Představení manuálu prostřednictvím setkání manažerů sledování kvality a bezpečí poskytování zdravotní péče a jiných klíčových pracovníků relevantních služeb. Materiál bude volně dostupný online. <u>Výstupy realizace aktivit:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 400 000 Kč z kapitoly MZD <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u>
<u>Číslo opatření a popis:</u> 1.4.3: Revize postupů vězeňských zařízení včetně vazebních věznic s ohledem na problematiku prevence sebepoškozování	<u>Gesce:</u> MSp NUDZ Vězeňská služba ČR	<u>Termín plnění:</u> 12/2028 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>MSp a VS ČR:</u> V roce 2023 nabyla účinnosti novela Nařízení generálního ředitele č. 35/2021, kterým se stanoví rozsah služební a profesní přípravy příslušníků a zaměstnanců VS ČR, která byla mj. rozšířena o „Téma P13: Prevence sebevražedného jednání vězňů osob“. Dále v rámci interních předpisů nabyla	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Existence revidovaných postupů a jejich implementace ve vězeňských zařízeních. V revidovaných postupech je proškolen 500 zaměstnanců VS ČR.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 5 000 000 Kč z kapitoly MSp <u>Výše a zdroj finančních prostředků</u>

a sebevražděného jednání s důrazem na bezpečnost prostředí a omezování dostupnosti prostředků k vykonání sebevraždy a uspořádání školení pro zaměstnance Vězeňské služby			účinnost novela Nařízení generálního ředitele vězeňské služby ČR č. 25/2011, o krizových oddílech a zacházení s vězněnými osobami v krizi a Nařízení generálního ředitele č. 11/2023, o podmínkách provozování kamerového systému a o používání bezpečnostních kamer v rámci výkonu služby a práce. Od roku 2020 je téma „Prevence sebevražděného jednání vězněných osob“ pravidelně prezentováno na Mezioborovém semináři Prevence sebevražděného jednání vězněných osob (v roce 2025 se uskuteční dne 18. 11. 2025), který je určen nejen psychologům, ale také dalším odborným zaměstnancům, vedoucím pracovníkům a příslušníkům, kteří se s uvedenou problematikou setkávají v praxi. Ze seminářů jsou pořizovány zápisy. Téma Prevence sebevražděného jednání vězněných osob je dále součástí pravidelných celorepublikových porad ředitelů, zástupců ředitelů, psychologů, vychovatelů-terapeutů, vedoucích oddělení výkonu vazby a trestu, jejich zástupců atd. Rovněž z těchto celorepublikových porad jsou pořizovány zápisy. Každý rok je předkládán Doklad pro gremiální poradu GŘ VS ČR „Analýza suicidálního chování vězněných osob“ s podrobnými statistickými přehledy, interpretacemi zjištění, predikcemi do dalšího období	<u>Výstupy realizace aktivit:</u> „Téma P13: Prevence sebevražděného jednání vězněných“ osob absolvují v rámci základní odborné přípravy všichni příslušníci a zaměstnanci (dané téma je zařazováno v rámci služební a profesní přípravy zaměstnancům a příslušníkům periodicky každý rok). Mezioborový seminář Prevence sebevražděného jednání vězněných osob absolvuje ročně nejméně 70 zaměstnanců a příslušníků, v roce 2024 jich bylo proškoleno celkem 130.	<u>vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>MSP a VS ČR:</u> VS ČR výše uvedená opatření financovala dosud výhradně z vlastních zdrojů. Finanční prostředky byly vynakládány především na zajištění účasti odborníků a realizaci odborných seminářů včetně tištění aktualizovaných příruček „Prevence sebevražděného jednání vězněných osob a možnosti psychologické intervence“, celkově v řádu stovek tisíc Kč.
---	--	--	--	---	---

			a návrhy na opatření. V analýze jsou zahrnuty i podněty Rady vlády pro lidská práva, které se věnují specifickým oblastem a cílovým skupinám (mladiství, cizinci). V lednu 2024 bylo vydáno již 4. aktualizované a rozšířené vydání metodické příručky „Prevence sebevražedného jednání vězňů a možnosti psychologické intervence“. Tato příručka je k dispozici všem oprávněným uživatelům jak v tištěné, tak v elektronické verzi ke stažení. V předmětném období byl dále zrevidován postup při evidenci aktuálních i historických zjištění suicidálního jednání vězňů ve Vězeňském informačním systému (suicidální myšlenky, sebepoškození, pokus o sebevraždu, hladovka, dosud nezaznamenané poznatky o dřívějším suicidálním jednání), a to tak, aby bylo posíleno předávání těchto informací mezi odborným personálem vězeňské služby při zachování důvěrné povahy sdělení.		
<u>Číslo opatření a popis:</u> 1.6.1: Zajistit předřazování odkazů a kontaktů na krizovou pomoc při zadání dotazu souvisejícího se sebevražedným	<u>Gesce:</u> NUDZ MZD	<u>Termín plnění:</u> 12/2030 <u>Stav plnění:</u> Splněno	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> Největší internetové vyhledávače v ČR (Seznam a Google) předřazují při vyhledávání informací, vztahujících se k sebevražedným tendencím, odkazy na krizovou pomoc. Opatření nebylo aktivně iniciováno ze strany NUDZ, pravděpodobně firmy postupovaly	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Internetové vyhledávače s majoritním pokrytím v ČR (Google, Seznam) při zadání dotazu, který naznačuje sebevražedný záměr (např. „Jak provést sebevraždu?“) předřazují odkazy a kontakty	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> Realizováno z programů společenské odpovědnosti dotčených společností

úmyslem do internetového vyhledávače			podle aktuálních osvědčených postupů v této oblasti.“	na krizovou pomoc (opatření 2.2.1). Výstupy realizace aktivit: Internetové vyhledávače s majoritním pokrytím v ČR (Google, Seznam) při zadání dotazu, který naznačuje sebevražedný záměr předřazují odkazy a kontakty na krizovou pomoc.	<u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> bez dopadu na rozpočet
<u>Číslo opatření a popis:</u> 2.1.1: V souladu s opatřením 4.3.1 NAPDZ posílit krizová centra a služby a rozšířit jejich síť, zejména na pomoc obětem násilí, traumatu a prevence sebevražd. Zřídit specializovaná centra zaměřená na děti s komplexním traumatem a zajistit jejich vzájemné prosítování s ostatními zařízeními	<u>Gesce:</u> MZD MPSV (spolupracující subjekt: ÚV)	<u>Termín plnění:</u> Průběžně do 2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>MPSV:</u> Za zajištění dostupnosti poskytování služeb na svém území odpovídají podle § 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kraje. MPSV každoročně rozdělují finanční prostředky krajům na zajištění poskytování sociální služeb podle směrných čísel. Objem celkové částky se každoročně zvyšuje. <u>MZD:</u> V rámci projektu MZD <i>Deinstitucionalizace služeb pro duševně nemocné</i> vznikla pracovní skupina, která se v daném období zaměřila na tvorbu konceptu krizové péče. S ohledem na meziresortní přesah byla při NRDZ v roce 2023 zřízena Mezioborová a meziresortní pracovní skupina pro služby osobám v krizi, která doplnila podklady pro meziresortní řešení sítě pro osoby v krizi. Finalizace sady	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> <u>Opatření 4.3.1 NAPDZ:</u> Počet obslužených osob v krizových centrech min. 18 000 / rok. Existence evaluační zprávy z pilotního projektu pro děti s komplexním traumatem. <u>Výstupy realizace aktivit:</u> Centra krizové péče při urgentních příjmech nemocnic v roce 2023: 2 844 pacientů (v roce 2019 bylo 0 pacientů) Zařízení pro krizovou pomoc v roce 2023: 19 413 klientů (v roce 2019 bylo 14 744 klientů)	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> Neobsahuje specifické výdaje – reportovány v NAPDZ

specializovanými na dětskou populaci, včetně dětských adiktologických ambulancí.		opatření pro zajištění služeb pro osoby v krizi je očekávána v roce 2025. MZD v souladu s probíhající diskusí a návrhy připravilo projektový záměr na podporu implementace navrhovaných opatření. MZD společně se zdravotní pojišťovnou VZP a odborníky připravilo mezi lety 2020-2021 návrh na vytvoření páteřní sítě center krizové péče navázaných na urgentní příjmy nemocnic. Všeobecná zdravotní pojišťovna v návaznosti na to zajistila finanční prostředky na fázovaný rozvoj těchto center, který byl zahájen v roce 2022. Úhrada byla promítnuta také do vyhlášky č. 396/2021Sb., o stanovení hodnot bodu, výše úhrad za hrazené služby a regulačních omezení pro rok 2022 (https://mzd.gov.cz/uhradova-vyhlaska-2022/) a roky následující. Podpora vzniku a ověření fungování centra pro děti s komplexním traumatem byla nastavena v rámci Norských fondů. K tomuto tématu však nebyl předložen žádný projektový záměr. Z tohoto důvodu byl zvolen přístup komplexního řešení přes vzdělávání profesionálů z různých resortů pracujících s dětmi, které vyrůstají v prostředí s psychosociální zátěží nebo jsou v riziku duševního onemocnění.	Evaluační zprávy z pilotního projektu pro děti s komplexním traumatem – nerelevantní.	
---	--	--	--	--

<u>Číslo opatření a popis:</u>	<u>Gesce:</u>	<u>Termín plnění:</u>	<u>Způsob plnění:</u>	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u>
2.1.2: V souladu s opatřením 4.2.4 NAPDZ zajistit rozvoj ambulancí s rozšířenou péčí (ARP) s regionálně potřebnou specializací, založený na základě evaluace pilotního projektu 6 ambulancí s rozšířenou péčí. V rámci plánovaných 200 ARP zřídit 20 adiktologických krajských ambulancí pro dospělé pacienty a klienty jako formu specializovaných ARP. Pilotovat služby konziliární psychiatrické péče.	MZD (spolupracující subjekt: ÚV, ZP, SZP)	Evaluační pilotního projektu ARP 12/2021, evaluace pilotního projektu konziliárních služeb 1/2026, ostatní průběžně <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>MZD:</u> V rámci projektu MZD <i>Podpora nových služeb v péči o duševně nemocné</i> se pilotoval koncept ARP pro osoby s duševním onemocněním (ARP) a ARP pro osoby s adiktologickou poruchou (ARP-AD). Podpořeno bylo po dobu 18 měsíců 5 ARP a 3 ARP-AD. Standardy pro obě služby jsou uveřejněny ve Věstníku č. 15/2022 MZD. Evaluační projekt byla zpracována v březnu 2021; v roce 2023 pak vznikly závěrečné zprávy: - Závěrečná zpráva o fungování ambulancí s rozšířenou péčí pro osoby s duševním onemocněním (ARP), - Závěrečná zpráva o fungování ambulancí s rozšířenou péčí pro adiktologické pacienty (ARP-AD), tedy dílčí zhodnocení služeb z pohledu jejich zaměření, výstupů a výsledků. Ve spolupráci zdravotních pojišťoven a MZD se pracuje na nastavení udržitelného financování a posléze budou zajištěny i potřebné změny úhradové vyhlášky č.313/2022 Sb. Aktuálně je u VZP zasmulvněno 20 ARP a 3 ARP-AD. Pilotní projekt na konziliární služby nebyl připraven. Větší zapojení konziliární péče je v odborných diskusích.	<u>Opatření 4.2.4 NAPDZ:</u> Evaluační zpráva z ARP 12/2021. Existence 200 ambulancí s rozšířenou péčí v roce 2029 (z toho 20 adiktologických krajských ambulancí pro dospělé pacienty / klienty). Existence zprávy z pilotního projektu konziliárních služeb 1/2026. <u>Výstupy realizace aktivit:</u> Evaluační zpráva ARP a ARP-AD hotová. Ke konci roku 2024: 20 ARP, 3 ARP-AD	Neobsahuje specifické výdaje – reportovány v NAPDZ

<u>Číslo opatření a popis:</u>	<u>Gesce:</u>	<u>Termín plnění:</u>	<u>Způsob plnění:</u>	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u>
2.1.3: V souladu s opatřením 4.3.2 NAPDZ Rozvinout stacionární péči pro dětskou i dospělou populaci osob s duševním onemocněním podle regionálních potřeb a struktury obyvatelstva (zaměřenou také na osoby s mentálním postižením a vývojovými poruchami včetně poruch autistického spektra).	MZD MPSV	Průběžně do 2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>MZD:</u> Do roku 2021 postupně vznikly 4 otevřené denní stacionáře v rámci ambulantní péče jako pilotní provozy bez nastavení ošetřovacího dne. Psychiatrickou společností ČLS JEP byl na základě tohoto pilotního provozu vytvořen návrh registračního listu „Den péče v otevřeném psychiatrickém stacionáři“. Ve vyhlášce č. 313/2022 Sb. byl zaveden pod označením 00043 Ošetřovací den v otevřeném denním stacionáři s psychiatrickou péčí doba poskytované péče min. 6 hodin, s účinností od 1.1.2023. Postupně se rozvíjí jak tzv. psychoterapeutické denní stacionáře (vykazující ošetřovací den 00041 a 00042), tak otevřené denní stacionáře. K rozvoji této péče jsou mj. směřovány i psychiatrické nemocnice. Aktuálně se pracuje na nastavení ošetřovacího dne denního stacionáře v dětské a dorostové psychiatrii, který by odrážel specifika této práce s dětmi či adolescenty. V roce 2023 byly vyhlášeny výzvy IROP č. 56 a č. 57, které mimo jiné obsahují také možnou investiční podporu denních stacionářů pro dospělé i děti.	<u>Opatření 4.3.2 NAPDZ:</u> V roce 2030 existuje 60 nových stacionárních programů na úrovni všech krajů. <u>Výstupy realizace aktivit:</u>	Neobsahuje specifické výdaje – reportovány v NAPDZ

			Synergicky bude připravena výzva z OPZ+ na podporu při zahájení jejich provozu.		
<u>Číslo opatření a popis:</u> 2.1.4: Zajištění návaznosti služeb po propuštění z hospitalizace pro psychiatrické onemocnění prostřednictvím pilotního projektu financovaného z výzvy MPSV; v případě osvědčení pilotu šíření této praxe.	<u>Gesce:</u> MZD	<u>Termín plnění:</u> 12/2028 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> NUDZ připravil projekt cílený na snížení rizika sebevraždnosti po propuštění z psychiatrické hospitalizace prostřednictvím zlepšení návaznosti služeb, který bude v roce 2025 předložen do výzvy OPZ+.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Zpráva z projektu, doporučení pro širší implementaci této praxe <u>výstupy realizace aktivit:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> N/A z projektů reformy psychiatrické péče
<u>Číslo opatření a popis:</u> 2.1.5: Podpora a rozvoj stávající telefonní a online krizové intervence	<u>Gesce:</u> MPSV MZD MV	<u>Termín plnění:</u> Průběžně do 2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>MV:</u> MV podporuje evropské krizové či asistenční linky 116 XXX, kterými jsou 116111 (pro děti), 116000 (Hotline), 116006 (pro oběti trestných činů), 116123 (linka první psychické pomoci) a nově bude letos zařazena 116016 (pro oběti sexualizovaného násilí). Všechny linky poskytují krizovou pomoc 24/7. Počet přijatých hovorů za rok 2023: BKB 116 006 Help Line – 6 990 hovorů; CZK 116 000 Hot Line – 2 900 hovorů; LB 116 111 Help Line – 11 500 hovorů.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Průběžný 2% meziroční růst obslužených osob u podpořených služeb poskytujících telefonní a online krizovou intervenci <u>Výstupy realizace aktivit:</u> <u>MV:</u> Mezi lety 2023-2024 nyní nelze spočítat nárůst, protože nejsou celková data pro rok 2024.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> Celkem 10 979 279 Kč/rok z kapitoly MPSV. Celkem 109 792 790 Kč. <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u>

			Počet přijatých hovorů k 31.8.2024: BKB 116 006 Help Line – 4 270 hovorů; CZK 116 000 Hot Line – 1 728 hovorů; CZK 116 123 Help Line – 5 142 hovorů; LB 116 111 Help Line – 103 000 hovorů. <u>MPSV:</u> Dle dat MPSV bylo poskytnuta telefonní a online krizová intervence za rok 2023: Krizová pomoc: 22 151 klientů Telefonická krizová pomoc: 241 970 klientů Intervenční centra: 4 847 klientů Data za rok 2024 zatím nebyla k dispozici	<u>MPSV:</u> Mezi lety 2022-2023 došlo u služby: Krizová pomoc o meziroční nárůst klientů o 52,32 %. Telefonická krizová pomoc o meziroční pokles klientů o 4,26 %. Intervenční centra o meziroční nárůst klientů o 9,49 %.	<u>MV:</u> za rok 2023 – 1 930 000 Kč za rok 2024 – 2 000 000 Kč <u>MPSV:</u> Dotace MPSV a Krajů za služby (Krizová pomoc, Telefonická krizová pomoc, Intervenční centra) byla za rok 2023 284 360 779 Kč, a za rok 2024 316 383 878 Kč.
<u>Číslo opatření a popis:</u> 2.1.8: Vývoj a pilotní testování vzdělávacího programu (psychoedukace) pro blízké a rodinné příslušníky osob po sebevražedném pokusu	<u>Gesce:</u> MZD	<u>Termín plnění:</u> Průběžně do 2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> NUDZ rozpracovává teze a plánuje na období 2025-2026 podání projektu, v jehož rámci by měla být realizována pilotáž svépomocných skupin pro pozůstalé po sebevraždě v rámci systému psychiatrické péče se zapojením peer pracovníka a psychoterapeuta.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Existence vzdělávacího programu pro blízké a rodinné příslušníky osob po sebevražedném pokusu, realizace pilotního testování v rámci tří psychiatrických nemocnic (alespoň 100 účastníků v každé nemocnici), zpráva z projektu, doporučení pro další implementaci této praxe <u>Výstupy realizace aktivit:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 18 000 000 Kč z kapitoly MZD

<u>Číslo opatření a popis:</u> 2.2.1: Zajistit dostupnost na důkazech založených informací o problematice sebepoškozování, sebevraždy a jejich prevence včetně odkazů na pomoc v krizi nebo při výskytu sebevraždy na pracovišti nebo ve školském prostředí prostřednictvím Národního zdravotního informačního portálu (NZIP).	<u>Gesce:</u> MZD NUDZ zainteresované subjekty	<u>Termín plnění:</u> 12/2028 <u>Stav plnění:</u> Splněno (2022)	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> 10.9. 2022 byl v rámci realizace projektu JA ImpleMENTAL NUDZ spuštěn web www.sebevrazdy.cz. Web obsahuje ověřené informace založené na evidenci pro laickou i odbornou veřejnost a odkazy na pomoc v krizi, včetně online chatu/poradny pro osoby v krizi. Web je integrován také do portálu NZIP: https://www.nzip.cz/doporuceny-zdroj/399-prevence-sebevrazd Web www.sebevrazdy.cz a přidružené sociální sítě byly v období 2023-2024 aktivně spravovány NUDZ.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Oblast sebepoškozování a sebevraždy a jejich prevence včetně odkazů na pomoc je pokryta v portálu NZIP. <u>Výstupy realizace aktivit:</u> <u>NUDZ:</u> 10.9. 2022 byl spuštěn web www.sebevrazdy.cz https://www.nzip.cz/doporu-ceny-zdroj/399-prevence-sebevrazd	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 1 000 000 Kč z kapitoly MZD <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>NUDZ:</u> Web byl vytvořen v roce 2022 pracovníky NUDZ a MZ v rámci zapojení do projektu JA ImpleMENTAL, náklady nelze samostatně vyčíslit. Náklady na aktualizaci a údržbu webu a přidružených sociálních sítí z projektu JA ImpleMENTAL na straně NUDZ: 2023-2024: 54 000 Kč
<u>Číslo opatření a popis:</u>	<u>Gesce:</u> MPSV	<u>Termín plnění:</u>	<u>Způsob plnění:</u> <u>MPSV:</u>	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u>

3.1.1: Vypracovat analýzu potřeb a kompetencí a sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách v práci se suicidální osobou, pozůstalými nebo sebevraždou jinak dotčenými osobami.	NUDZ zainteresované subjekty	Průběžně do 2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	MPSV má k dispozici analýzy získané od APSS k NSRSS, které obsahují vyhodnocení nedostatku pracovníků a na to navazující analýzu obecně potřeb pracovníků (vyjádření spokojenosti/ nespokojenosti pracovníků). K výkonu profese, kompetencím sociálního pracovníka využívá MPSV analýzy RILSA. Analýza potřeb a kompetencí a zohledňující specifika jednotlivých druhů sociálních služeb a cílových skupin ve vztahu k prevenci sebevražd bude zpracována. Následně MPSV vytvoří metodický postup pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách vycházející z analýzy potřeb a kompetencí a zohledňující specifika jednotlivých druhů sociálních služeb a cílových skupin ve vztahu k prevenci sebevražd. Pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách jsou k dispozici akreditované kurzy MPSV z oblasti práce se suicidální osobou, osobou trpící depresemi, sebepoškozováním, pozůstalými nebo sebevraždou jinak dotčenými osobami. V současné době je v evidenci 26 akreditovaných kurzů věnujících se této problematice. <u>NUDZ:</u> Může podpořit plnění v rámci projektu JA PRISM, do kterého se zapojuje NUDZ 9/2025-8/2028.	Existence analýzy potřeb a kompetencí pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků v práci se suicidální osobou, pozůstalými nebo sebevraždou jinak dotčenými osobami. Vytvořit metodický postup pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách vycházející z analýzy potřeb a kompetencí a zohledňující specifika jednotlivých druhů sociálních služeb a cílových skupin ve vztahu k prevenci sebevražd. <u>Výstupy realizace aktivit:</u>	2 000 000 Kč z kapitoly MPSV
---	---	---	--	---	---

<u>Číslo opatření a popis:</u> 3.1.3: Formulace dodatku k Metodickému doporučení primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT o problematice sebevraždy a vhodných postupů v případě výskytu jevu sebepoškozování nebo dokonané sebevraždy včetně odkazů na odborníky.	<u>Gesce:</u> MŠMT NUDZ NPI ČR zainteresované subjekty	<u>Termín plnění:</u> 12/2022 <u>Stav plnění:</u> Splněno (10/2023)	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> <u>MŠMT a NUDZ:</u> MŠMT bylo v roce 2022 osloveno NUDZ ke spolupráci nad metodickým doporučením pro školy a školská zařízení k prevenci sebevraždy chování. V říjnu 2023 byla k <i>Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže</i>, s podtitulem, <i>Co dělat, když – intervence pedagoga</i> zveřejněna příloha č. 24 <i>Sebevražedné chování</i>. Doporučení vypracovala pracovní skupina pro výzkum a prevenci sebevražd z NUDZ ve spolupráci s MŠMT a dalšími odborníky. Dokument byl představen krajským školským koordinátorům prevence na pravidelném jednání dne 6. 12. 2023 a následně prostřednictvím krajů rozšířen do škol.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Existence dodatku k metodickému doporučení NPI ČR <u>Výstupy realizace aktivit:</u> <u>MŠMT:</u> Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Co dělat, když – intervence pedagoga Sebevražedné chování https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny. MD-Sebevrazedne-chovani-2023.pdf, MŠMT ČR	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 100 000 Kč z kapitoly MŠMT <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>NUDZ:</u> Náklady na tvorbu dodatku k Metodickému doporučení nelze přesně vyčíslit, tvorbu dodatku koordinovali pracovníci NUDZ v rámci jejich zapojení do projektu JA ImpleMENTAL.
<u>Číslo opatření a popis:</u> 3.1.4: Výběr, překlad a validizační studie nástroje screeningu suicidálního rizika pro potřeby užití praktickými lékaři	<u>Gesce:</u> MZD MŠMT NUDZ	<u>Termín plnění:</u> Do roku 12/2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> Proběhly diskuse s experty z praxe i MŠMT; vyplynuly tyto závěry: pracovníci ve školství nemusí být nutně kompetentní k vykonávání screeningu, chybí jim obecnější znalosti;	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Existence zprávy z validizační studie, do roku 2030 je proškolen 5000 praktických lékařů a 3000 pracovníků ve školství.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 5 000 000 Kč z kapitoly MZD, 5 000 000 Kč z kapitoly MŠMT

a pracovníky ve školství. Uspořádat sérii školení k práci s vybraným nástrojem.			se vzděláváním praktických lékařů a pracovníků ve školství se počítá v rámci projektu JA PRISM, do kterého se zapojuje NUDZ v období 9/2025-8/2028 viz opatření 3.1.1.	<u>Výstupy realizace aktivit:</u>	
<u>Číslo opatření a popis:</u> 3.2.1: V souladu s opatřením 2.3.3 NAPDZ zakotvit psychosociální gramotnost do rámcových vzdělávacích programů pro mateřské, základní a střední školy. Vytvořit a implementovat ověřený program psychosociální výchovy na základních školách, jehož součástí bude i problematika sebepoškozování a sebevraždy	<u>Gesce:</u> MŠMT (spolupracující subjekt: MZD, MPSV)	<u>Termín plnění:</u> 1/2023 <u>Stav plnění:</u> Splněno	<u>Způsob plnění:</u> <u>MŠMT:</u> Revidované Rámcové vzdělávací programy (RVP) obsahují pouze dvě základní gramotnosti, a to „čtenářskou a pisatelskou“ a „matematicko-logickou“. Ostatní gramotnosti jsou obsaženy prostřednictvím očekávaných výsledků učení (OVU) jednotlivých vzdělávacích oborů, popřípadě průřezových témat. Průřezovým tématem, které je součástí nového RVP pro předškolní a základní vzdělávání je Péče o sebe a druhé. Jeho cílem je podpořit aplikaci získaných znalostí, dovedností a postojů v oblasti sebezoroje a aktivní péče o sebe a druhé, ve všech dimenzích wellbeingu – fyzické, kognitivní, emoční, sociální a duchovní. Průřezové téma přispívá k vytváření vzdělávacího prostředí naplňujícího základní a vývojové potřeby žáka, podporujícího adaptaci na změnu a s ní související odolnost jedince. Podporuje žáka v reflexi a spoluvytváření vzdělávacího prostředí na úrovni třídy i celé školy, včetně	<u>Indikátor splnění dle NAPPs:</u> <u>Opatření 2.3.3 v NAPDZ:</u> Revidované rámcové vzdělávací programy v souladu s opatřením. <u>Výstupy realizace aktivit:</u> <u>MŠMT:</u> Revidované rámcové vzdělávací programy.	<u>Rozpočet dle NAPPs:</u> Neobsahuje specifické výdaje – reportovány v NAPDZ <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>MŠMT:</u> Bez dopadu na rozpočet

			kontextu využívání digitálních technologií. Napříč obsahem vzdělávacích oborů a jejich výukou ve škole podporuje využívání a další rozvíjení základních sociálně interakčních dovedností (dovednosti spolupráce, diskuse, naslouchání apod.). Posiluje také vazby různorodých vzdělávacích obsahů k rozvoji porozumění sobě samému, plánování a rozhodování. Dosahování očekávaných výsledků učení může být realizováno mimo jiné i projekty spojenými se školním i mimoškolním prostředím, aktivitami žáků zaměřenými na podporu pozitivního školního klimatu apod. Revidované RVP obsahuje pouze dvě základní gramotnosti, a to „čtenářskou a pisatelskou“ a „matematicko-logickou“. Ostatní gramotnosti jsou obsaženy prostřednictvím očekávaných výsledků učení jednotlivých vzdělávacích oborů, popřípadě průřezových témat. Psychosociální gramotnost je v revidovaném RVP zakotvena především ve vzdělávací oblasti „Člověk, zdraví a bezpečí“, konkrétně ve vzdělávacím oboru „Výchova ke zdraví a bezpečí“. Jde především o tyto OVU: CZB-VZB-001-ZV9-003 – Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví. (Žák		
--	--	--	---	--	--

			charakterizuje lidskou sexualitu jako kombinaci biologické a psychosociální složky osobnosti. V rámci výuky je k tématu přistupováno senzitivně, korektně, s využíváním aktuálních vědeckých poznatků) CZB-VZB-001-ZV9-004 – Analyzuje a hodnotí tělesné a psychosociální změny v období dospívání a adekvátně na ně reaguje, rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí. CZB-VZB-003-ZV9-013 – Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování. Psychosociální gramotnost je rozvíjena také na 1. stupni v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a na 2. stupni v rámci vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova, který je součástí oblasti Člověk, jeho osobnost a svět práce. Obor rozvíjí praktickými, zkušenostními přístupy sebereflektivní, seberegulační a psychohygienické dovednosti, interakční, komunikační a prosociální chování. Základní psychosociální dovednosti jsou primární prevencí a základem pro duševní zdraví, podporují motivaci k učení a ve spojení s kariérovými dovednostmi odpovídají současnému celostnímu pojetí kariéry. Obor		
--	--	--	---	--	--

			přispívá k sebepoznání a ke kvalitě života žáka. Vedle toho se méně explicitně objevuje také v dalších OVU dalších vzdělávacích oborů a oblastí. <u>NÚDZ:</u> NÚDZ realizuje projekt Všech pět pohromadě: https://dzda.cz/vsech-pet-pohromade/. Během období 2023–2024 bylo do projektu aktivně zapojeno přibližně 60 základních škol – v rámci hlavního pilotního běhu projektu (SUPREME-MH) s randomizací účasti. K tomu se přidalo zhruba 30 dalších škol, které prošly školením pedagogů na začátku roku 2024. Program Všech pět pohromadě je určen žákům 6. a 7. ročníků základních škol (tedy dětem ve věku 11–13 let) a zaměřuje se na rozvoj duševní gramotnosti a sociálně-emočních dovedností. Obsahuje 18 tematických lekcí rozdělených do pěti oblastí: duševní zdraví, emoční gramotnost, mezilidské vztahy, komunikace a první pomoc v oblasti duševního zdraví. Využívá zážitkovou výuku, podporuje diskuzi i reflexi a je navržen tak, aby byl snadno implementovatelný do školního vzdělávacího plánu – zejména v rámci předmětu Výchova ke zdraví. Součástí programu je také školení pedagogů a metodická podpora pro výuku. Pedagogové jsou cíleně školeni, jak si všímat signálů sebepoškozování nebo		
--	--	--	---	--	--

			sebevražednosti a vést žáky k hledání podpory. Tato témata záměrně nejsou explicitně součástí lekcí pro žáky, program využívá přístupu založeného na podporu celkového duševního zdraví a rozvoj kompetencí.		
<u>Číslo opatření a popis:</u> 3.2.2: Tématu sebepoškozování, sebevražednosti a možnostem prevence je věnován dostatečný prostor ve vysokoškolském, vyšším odborném a středoškolském vzdělávání pomáhajících profesí, které se ve své praxi s touto problematikou běžně setkávají (zejména pedagogické obory, psychiatrie, sestry, adiktologie, psychologie, pediatrie).	<u>Gesce:</u> MŠMT MZD MPSV (spolupracující subjekt: Národní akreditační úřad pro vysoké školství)	<u>Termín plnění:</u> Do roku 12/2028 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>MŠMT:</u> Středoškolské vzdělávání pomáhajících profesí je naplňováno průběžně, a to následujícím způsobem (pro příklad byl zvolen jeden obor, a sice Praktická sestra): RVP oboru vzdělání Praktická sestra sice explicitně neuvádí termíny „sebepoškozování“ či „sebevražednosti“, nicméně dává dostatečný prostor pro uplatnění sledovaných témat ve vzdělávací oblasti 3 Podpora zdraví a prevence nemocí, kde jsou stanoveny získané odborné kompetence žáka: „...objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva); - charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti; - analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva; - navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Na oborech, které připravují profese relevantní ve vztahu k dané problematice, věnují tématu sebepoškozování, sebevražednosti a možnostem prevence alespoň 6 hodin výuky <u>Výstupy realizace aktivit:</u> <u>MŠMT:</u> Konkrétní hodinová dotace pro dané oblasti je v kompetenci jednotlivých škol v rámci školních vzdělávacích programů. <u>MZD:</u> Odbor ošetřovatelství a nelékařských povolání na MZD považuje tuto oblast vzdělávání za dostatečnou.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> Bez dopadu na rozpočet <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>MŠMT:</u> Bez dopadu na rozpočet

			na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu; - vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.); - objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích;“ Konkrétní hodinová dotace pro dané oblasti je v kompetenci jednotlivých škol v rámci školních vzdělávacích programů. MŠMT intenzivně pracuje ve spolupráci s Národním akreditačním úřadem se zástupci vysokých škol a informuje o nutnosti toto téma u výše uvedených studijních programech zohlednit a začlenit do nich. Nicméně nelze nařizovat vysokým školám přesné rozsahy výuky tohoto tématu v nabízených studijních programech a předmětech z nichž se programy skládají. Téma je dále intenzivně podporováno v systému dalšího vzdělávání u jednotlivých profesí. <u>MPSV:</u> Od 1. 7. 2008 je vysokým a vyšším odborným školám zákonem o vysokých školách, resp. školským zákonem uloženo žádat v rámci řízení o akreditaci Ministerstvo práce		
--	--	--	--	--	--

			a sociálních věcí jako příslušný regulující orgán o stanovisko, jestliže chtějí realizovat studijní/vzdělávací program připravující pro výkon povolání sociálního pracovníka (regulovaná jednotka č. 655 Sociální pracovník). Obsah studia/vzdělávání je koncipován podle Minimálního standardu vzdělávání v sociální práci a od 1.9.2016 i nařízením vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství. Struktura obou těchto dokumentů je v zásadě totožná a obsahuje 12 základních tematických okruhů. Z nich jsou pro plnění opatření stěžejní Teorie a metody sociální práce, Psychologické teorie, Sociální norma a rizikové jevy a Zdraví a nemoc. V předmětech v rámci těchto 4 základních tematických okruhů student absoluuje mnohonásobně vyšší rozsah výuky, než je minimum požadované opatřením 3.2.2 (min. rozsah 6 hodin odpovídá přibližně 0,25 % jednoho ECTS kreditu; 1 ECTS kredit = 20-25 hodin). Téma sebevraždy a sebeopoškození je standardní součástí studia/vzdělávání Sociální práce. V případě středoškolských vzdělávacích programů připravujících k výkonu regulovaného povolání Pracovník v sociálních službách (regulovaná jednotka č. 699 Pracovník v sociálních službách) platí ustanovení § 4 odst. 3 školského zákona, tj. rámcové vzdělávací programy („RVP“) zaměřené na přípravu k výkonu regulovaného povolání vydává MŠMT po projednání		
--	--	--	---	--	--

		s příslušným uznávacím orgánem. MPSV při projednávání těchto RVP dbá na zařazení tématu sebevraždy a sebepoškozování v dostatečném rozsahu. Toto opatření bylo plněno již před přijetím Národního akčního plánu prevence sebevraždy 2020–2030. <u>MZD:</u> Kvalifikační vzdělávání na úrovni VOŠ a VŠ pro nelékařské zdravotnické pracovníky je obecně definováno vyhláškou č. 39/2005 Sb. a dále je zpřesněno Metodickými pokyny, tzv. kvalifikačními standardy. Kvalifikačními standardy jsou podrobněji stanoveny minimální požadavky na studijní programy VŠ nebo vzdělávací programy VOŠ. Cílem je stanovit zejména minimální počty hodin teoretické a praktické přípravy na konkrétní oblasti odborné profesní přípravy a stanovit nepodkročitelný rozsah a obsah odborné přípravy tak, aby byla zajištěna kvalitní profesní příprava na výkon zdravotnického povolání a absolventi daných programů byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu příslušného zdravotnického povolání. Pro příklad u všeobecných sester a dětských sester sice Kvalifikační standard explicitně neuvádí termíny „sebepoškozování“ či „sebevraždy“, nicméně dává dostatečný prostor pro uplatnění sledovaných témat ve vzdělávací oblasti v předmětu ZDRAVOTNÍ		
--	--	---	--	--

			GRAMOTNOST Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek s důrazem na nejnovější vědecky ověřené poznatky týkající se zdravotní gramotnosti ve vztahu k podpoře zdraví. Poskytuje ucelený přehled o standardním rozsahu zdravotní gramotnosti populace. Soustřeďuje se na získání znalostí o efektivních edukačních a intervenčních strategiích zdravotní gramotnosti. Umožňuje jim osvojení si kompetencí pro provádění edukací u osob všech věkových a sociálních skupin v oblasti životního stylu, redukce nevhodných návyků, péče o (domácí) prostředí, prevence nemocí, ošetrovatelské péče a bezpečného chování. Uvádí do problematiky agrese, zneužívání i péče o osoby se specifickými potřebami.		
<u>Číslo opatření a popis:</u> 3.3.1: V souladu se specifickým cílem 2.4 NAPDZ začlenit problematiku sebepoškozování, sebevražednosti a možnosti prevence do celostátní destigmatizační kampaně.	<u>Gesce:</u> MZD MŠMT MPSV	<u>Termín plnění:</u> 12/2021–2025 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>NUDZ:</u> V rámci pilotního projektu PREPO – Prevence a podpora duševního zdraví dospělé populace v ČR (4/2023 - 11/2025, realizátor NUDZ) byl pod značkou Iniciativy Na roviny na základě analýzy potřeb 6 cílových skupin navržen a zahájen vývoj 6 programů podpory duševního zdraví a programu podpory duševního zdraví na pracovišti. Součástí komplexních vzdělávacích programů postavených na destigmatizačních principech a v souladu s principy zotavení a empowermentu je také edukace v prevenci sebevražd a sebepoškozování. Součástí	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> <u>Opatření 2.4 v NAPDZ:</u> 3 000 lidí z definovaných cílových skupin absolvuje ověřené destigmatizační programy. Existence zprávy z měření změny vnímání / stigmatu v ČR. 100 certifikovaných ambasadorů z řad lidí s duševním onemocněním.	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> Neobsahuje specifické výdaje – reportovány v NAPDZ

			opatření je také příprava vzdělávání zástupců médií v dobré mediální praxi při reportování o tématech sebevražd a sebepoškozování a příprava vzdělávání Ambassadorů duševního zdraví (lidí s vlastní zkušeností s duševního onemocněním a jejich rodinných příslušníků). Situační analýza stavu prevence a podpory duševního zdraví a analýza potřeb u 6 cílových skupin.	<u>Výstupy realizace aktivit:</u>	
<u>Číslo opatření a popis:</u> 4.1.1: Ustanovení informačního systému zaměřeného na shromáždění a prezentaci dat pro sebepoškozování, suicidální pokusy a dokonané sebevraždy v souladu s opatřením 1.5.2 NAPDZ.	<u>Gesce:</u> MZD ÚZIS ČSÚ	<u>Termín plnění:</u> 6/2022 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>ČSÚ:</u> ČSÚ poskytuje ÚZIS podle smlouvy o vzájemném poskytování statistických informací. Jediným vstupním zdrojem dat o tématu, kterým ČSÚ disponuje, jsou údaje o dokonaných sebevraždách čerpané z informačního systému List o prohlídce zemřelého (IS LPZ). Od dat za rok 2023 probíhá další validace údajů z IS LPZ proti datům Policie ČR ve spolupráci s ÚZIS ČR (speciálně ve věkové skupině dětí a mladistvých). <u>ÚZIS:</u> Byly identifikovány ukazatele a zdroje dat, které je možné využít k monitorování sebevražedného jednání. ÚZIS ČR má k dispozici data o dokonaných sebevraždách ze statistiky příčin smrti (oficiálně poskytované ČSÚ) a pravidelně (každoročně) publikuje a dává k dispozici	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Fungující informační systém ve správě ÚZIS, ve kterém budou shromažďována relevantní data k problematice <u>Výstupy realizace aktivit:</u> <u>ÚZIS:</u> Zpracovaná a uveřejněná data na psychiatrie.uzis.cz. <u>NUDZ:</u> Publikace Hledání světla v temnotě – souhrnná zpráva o sebevražedném jednání a prevenci v ČR za období 2022/2023. https://MZD.gov.cz/wp-content/uploads/2024/07/So	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 1 000 000 Kč, zdroj ESF <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>ČSÚ:</u> Bez dopadu na rozpočet

		relevantní data. Celkové počty sebevražd jsou pak k dispozici (předběžné) i za pololetí daného roku (v září). Kromě toho ÚZIS poskytuje a zpracovává data za nedokonané sebevraždy, které jsou prezentovány v rámci otevřených datových sad anebo zpracovány na požádání (viz psychiatrie.uzis.cz). Dále jsou využívána data Policejního prezidia, které má informace o některých, jinde nedostupných okolnostech sebevražedného jednání. Nově byly otázky na sebevražedné myšlenky a sebevražedné pokusy zahrnuty i do výběrového šetření o zdravotním stavu EHIS. <u>NUDZ:</u> V rámci mezinárodního projektu JA ImpleMENTAL byl v roce 2022 ve spolupráci MZD, NUDZ a ÚZIS vytvořen profil ČR, zahrnující vybraná data k sebevražednosti a sebepoškozování. Na základě této spolupráce a konzultace s dalšími relevantními organizacemi byl dále definován soubor indikátorů, jež je vhodné pro český kontext pravidelně sbírat. Současně byly identifikovány další možné oblasti, kde lze získat relevantní data k monitorování rozsahu sebevražedného jednání v ČR. ČSÚ poskytuje ÚZIS ČR data podle smlouvy	uhrnna-zprava-o-sebevrazednem-jednani.pdf	
--	--	---	---	--

			o vzájemném poskytování statistických informací. Data budou každoročně publikována v rámci souhrnného reportu. První byl vydán v roce 2024. https://MZD.gov.cz/wp-content/uploads/2024/07/Souhrnna-zprava-o-sebevrazednem-jednani.pdf		
Číslo opatření a popis: 4.1.2: Metodika zvýšení kvality dat o počtech sebevražd na železnicích a její implementace	Gesce: MZD MD ÚZIS SŽDC ČSÚ	Termín plnění: 12/2024 Stav plnění: Splněno	Způsob plnění: SŽDC: Doposud proběhla na úrovni ÚZIS a ČSÚ komparace dat SŽDC a informačního systému/registru List o prohlídce zemřelého. Z ní je patrné, že část úmrtí vedených SŽDC jako sebevražda je v oficiálních datech evidována jako úmrtí v důsledku dopravní nehody. Další postup vyžaduje spolupráci SŽDC a NUDZ s cílem zjistit, jakou metodiku SŽDC používá pro identifikaci suicidálních záměrů a následně společně s ÚZIS a ČSÚ diskutovat, zda a jaké možnosti existují pro zajištění vyšší kvality dat, tj. méně rozdílů v uváděných příčinách úmrtí na obou stranách. Z dosavadní analýzy provedené ČSÚ / ÚZIS již vyplynula některá opatření, která byla během roku 2022 aplikována při určování základní příčiny smrti a kódování úmrtí – byl rozšířen systém kontrol úmrtí na sebevraždy	Indikátor splnění dle NAPPS: Existence metodiky pro zvýšení kvality dat o počtech sebevražd na železnicích, aktéři vykazující data o sebevraždách na železnici tuto metodiku implementovali a řídí se jí při vykazování dat. Výstupy realizace aktivit: ČSÚ: V letech 2022, 2023 a 2024 aplikována některá opatření při určování základní příčiny smrti a kódování úmrtí – byl rozšířen systém kontrol úmrtí na sebevraždy a aplikován na zpracování, kdy je kladen důraz na soulad položek uvedených na LPZ. Míra podhodnocení byla rovněž upřesněna prostřednictvím analýzy založené	Rozpočet dle NAPPS: 500 000 Kč z kapitoly MZD Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit: ČSÚ: Bez dopadu na rozpočet SŽDC: Bez dopadu na rozpočet MV: Bez dopadu na rozpočet

			a aplikován na zpracování dat za roky 2020 až 2022. <u>ČSÚ:</u> Z analýzy (komparace dat SŽDC a IS LPZ) provedené ČSÚ / ÚZIS ČR vyplynula některá opatření, která jsou od roku 2022 aplikována při určování základní příčiny smrti a kódování dalších příčin spolupodílejících se na úmrtí – byl rozšířen systém kontrol úmrtí na sebevraždy a aplikován na zpracování dat. <u>ÚZIS:</u> Během diskuse se SŽDC vyplynulo, že ne všechny případy odpovídají definici dokonané sebevraždy, nicméně na úrovni ČSÚ / ÚZIS již byla v letech 2022, 2023 a 2024 aplikována některá opatření při určování základní příčiny smrti a kódování úmrtí – byl rozšířen systém kontrol úmrtí na sebevraždy a aplikován na zpracování, kdy je kladen důraz na soulad položek uvedených na LPZ. Míra podhodnocení byla rovněž upřesněna prostřednictvím analýzy založené na porovnání dat Policejního prezidia a ÚZIS. <u>MV:</u> Z pohledu MV je sebevraždy možné sledovat v systému Evidence trestního řízení (dále jen ETŘ) a také je vyhodnocovat.	na porovnání dat Policejního prezidia a ÚZIS.	
--	--	--	--	---	--

<u>Číslo opatření a popis:</u> 4.1.3: Validační studie dat o sebepoškozování a sebevražděných pokusech	<u>Gesce:</u> MZD ÚZIS NUDZ MPSV	<u>Termín plnění:</u> 12/2026 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>ÚZIS:</u> Byla realizována kontrola dat za období 2016-2020, zda úmrtí na sebevraždu nebylo skryté v rámci Listu o prohlídce zemřelého (například v deskriptivní části). Byly připraveny a aplikovány základní mechanismy pro validaci zpracovávaných dat. Tato aktivita bude pokračovat v dalších letech a ve spolupráci s dalšími institucemi. V roce 2024 a 2025 byla intenzivně zkoumána data z LPZ (UZIS) a evidence policejního prezidia a byly identifikovány zdroje podhodnocení a nesrovnalostí ve statistikách. Byly prověřeny i metody používané na příslušných pracovištích soudního lékařství a komunikovány nedostatky. Byla dohodnuta spolupráce a předání dat z PP na ÚZIS s cílem validace a zpřesnění oficiálních statistik.	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Závěrečná zpráva z validační studie, existence metodiky kódování dat o sebepoškozování a sebevražděných pokusech zajišťující validní data napříč službami, tato metodika je implementována napříč službami a je respektována při vykazování dat. <u>Výstupy realizace aktivit:</u>	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 1 500 000 Kč z kapitoly MZD <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>ÚZIS:</u> Bez dopadu na rozpočet
<u>Číslo opatření a popis:</u> 4.1.4: Pravidelné výroční reportování o problematice sebepoškozování, sebevražděných pokusů a sebevražd	<u>Gesce:</u> MZD ÚZIS ČSÚ NUDZ	<u>Termín plnění:</u> Průběžně do 2030 <u>Stav plnění:</u> Iniciováno	<u>Způsob plnění:</u> <u>ČSÚ:</u> ČSÚ poskytuje ÚZIS ČR data podle smlouvy o vzájemném poskytování statistických informací. <u>NUDZ a ÚZIS:</u> V roce 2022 byl v rámci mezinárodního projektu JA ImpleMENTAL ve spolupráci MZD, NUDZ a ÚZIS vytvořen profil ČR, zahrnující vybraná data k sebevražděnosti a sebepoškozování. Na základě této	<u>Indikátor splnění dle NAPPS:</u> Výroční zprávy o vývoji problematiky na základě analýzy dostupných dat s určením ohrožených skupin obyvatelstva <u>Výstupy realizace aktivit:</u> Publikace Hledání světla v temnotě – souhrnná zpráva o sebevražděném jednání	<u>Rozpočet dle NAPPS:</u> 100 000 Kč/rok z kapitoly MZD, celkem 1 000 000 Kč <u>Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit:</u> <u>ČSÚ:</u>

			spolupráce a konzultace s dalšími relevantními organizacemi bude dále definován soubor indikátorů, jež je vhodné pro český kontext pravidelně sbírat a započata publikace pravidelného výročního reportování. V roce 2024 byla publikována první souhrnná zpráva o sebevraždě a prevenci sebevražd v ČR: https://MZD.gov.cz/wp-content/uploads/2024/07/Souhrnna-zprava-o-sebevrazednem-jednani.pdf	a prevenci v ČR za období 2022/2023.	Bez dopadu na rozpočet NUDZ: Náklady na tvorbu dodatku k Metodickému doporučení nelze přesně vyčíslit, tvorbu dodatku koordinovali pracovníci NUDZ v rámci zapojení do projektu JA ImpleMENTAL, náklady nelze samostatně vyčíslit.
Číslo opatření a popis: 4.2.1: Jedním z členů Rady vlády pro duševní zdraví je odborník na problematiku sebepoškozování, sebevraždě a možnosti prevence, který zajišťuje dohled a koordinaci preventivních aktivit specifikovaných	Gesce: MZD Rada vlády pro duševní zdraví (RVDZ)	Termín plnění: 06/2020 Stav plnění: Splněno (8/2020)	Způsob plnění: MZD: RVDZ byla ustanovena 8. 10. 2019. Odborník na problematiku sebepoškozování, sebevraždě a možnosti prevence za NUDZ byl jako člen přidán změnou Statutu 24. 8. 2020. 16.11.2022 schválila vláda změnu Statutu RVDZ. Vedle změny názvu na Národní radu pro duševní zdraví došlo i ke změně členství. S ohledem na šíři řešené problematiky byl odborník na problematiku sebepoškozování a problematiku prevence nahrazen odborníkem na problematiku veřejného	Indikátor splnění dle NAPPS: Členem rady vlády je odborník na problematiku sebepoškozování, sebevraždě a možnosti prevence Výstupy realizace aktivit: MZD: Odborník na problematiku sebepoškozování, sebevraždě a možnosti prevence je členem v RVDZ.	Rozpočet dle NAPPS: Bez dopadu na rozpočet Výše a zdroj finančních prostředků vynaložených na realizaci aktivit: MZD: Bez dopadu na rozpočet

v NAPPS v souladu s širším děním v oblasti péče o duševní zdraví.			zdraví v oblasti duševního zdraví. I zde je obsaženo téma prevence sebevražd.		
---	--	--	---	--	--

Seznam zkratek:

ARP	Psychiatrická ambulanci s rozšířenou péčí
BKB	Bílý Kruh Bezpečí
ČD	České dráhy
ČLS JEP	Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně
ČSÚ	Český statistický úřad
EHIS	EHIS – Evropské šetření o zdravotním stavu (European Health Interview Survey)
HZS SŽDC	Hasičský záchranný sbor Správy železnic
IROP	Integrovaný regionální operační program
IS LPZ	Informační systém List o prohlídce zemřelého
IZS	Integrovaný záchranný systém
LB	Linka bezpečí
MD	Ministerstvo dopravy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZD	Ministerstvo zdravotnictví
NAPDZ	Národní akční plán pro duševní zdraví
NAPPS	Národního akčního plánu prevence sebevražd
NPI ČR	Národní pedagogický institut
NRDZ	Národní rada pro duševní zdraví
NUDZ	Národní ústav pro duševní zdraví
OPZ+	Operační program s názvem Zaměstnanost plus
OVU	očekávané výsledky učení
RVDZ	Rada vlády pro duševní zdraví
RVP	Rámcové vzdělávací programy
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SZP	Svaz zdravotních pojišťoven
SŽDC	Správa železnic
TIS	Toxikologické informační středisko
ÚSÚ	Ústřední správní úřad

ÚV	Úřad vlády
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky
VS ČR	Vězeňská služba ČR
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZP	Zdravotní pojišťovny